

The image shows the Taj Mahal in Agra, India, during a golden sunset. The white marble mausoleum is reflected in the calm waters of the reflecting pool in the foreground. The sky is a warm, orange glow, and the sun is visible as a bright spot behind the central dome of the building. The overall scene is peaceful and iconic.

**Індія у другій половині
XX-початку XXI ст.**

Однією з найбільших країн Азії є Індія. Національно-визвольний рух у цій найбільшій англійській колонії значно посилювався після Другої світової війни. Індія, як колонія Британії, брала участь у Другій світовій війні: 3 млн індійців воювали на фронті.

Під час бойових дій у країні розвинулося машинобудування. Тому Індія сплатила усі борги Британії і вийшла з війни економічно зміцнілою. Однак країна не мала адміністративної єдності через багатоетнічний склад населення Індії, протистояння двох основних релігійних громад — індуїстів, інтереси яких представляв Індійський національний конгрес (ІНК), та мусульман, очолюваних Мусульманською лігою. Усе це заважало згуртуванню населення і послаблювало національно-визвольний рух.

Одразу після закінчення Другої світової війни рух проти колоніального панування охопив широкі верстви населення Індії.

- Основи державного ладу, внутрішньої та зовнішньої політики Індії були закладені за прем'єр-міністра Дж. Неру (1947–1964), для якого ідеалом розвитку країни був демократичний соціалізм.

Політика Індії після здобуття незалежності

Внутрішня політика

Прискорений розвиток держсектору в промисловості (за рахунок будівництва державою підприємств в металургії, машинобудуванні, електроенергетиці, вугільній і нафтовій промисловості).

Активна підтримка приватного бізнесу, контроль за діяльністю монополій.

Створення сприятливих умов для розвитку національної економіки (за рахунок обмеження доступу іноземного капіталу в країну).

Проведення аграрної реформи (обмеження розмірів феодалного землеволодіння, передача землі за викуп орендарям з нижчих каст, заохочення створення кооперативів).

Проведення адміністративно- територіальної реформи у 1956 р. (розмежування за національною та мовною ознаками)

Зовнішня політика

Дотримання принципу «позитивного нейтралітету», неприєднання до військово-політичних блоків (уряд Індії засудив створення СЕАТО в 1954 р. і СЕНТО в 1955 р.).

У відносинах з іншими країнами застосовували п'ять принципів мирного співіснування «панча шіла» (уперше щодо Китаю):

- взаємна повага територіальної цілісності і суверенітету;
- взаємний ненапад;
- невтручання у внутрішні справи одне одного;
- рівність і взаємна вигода;
- мирне співіснування.

Дж. Неру був одним з ініціаторів Бандунзької конференції 1955 р. і створення Руху неприєднання

На початку 60-х рр. через перебування на території Індії Далай-лами Тибету погіршилися індійсько-китайські відносини. Китайські війська окупували частину індійської території

Після смерті Дж. Неру прем'єр-міністром Індії стає Л. Б. Шастрі, який дотримувався курсу Неру. Л. Б. Шастрі несподівано помирає. Новим прем'єр-міністром стає донька Дж. Неру — Індіра Ганді (мала гарну освіту, політичний досвід, в уряді Шастрі була міністром інформації та радіомовлення).

Внутрішня політика

Проведення радикальних соціально-економічних реформ:

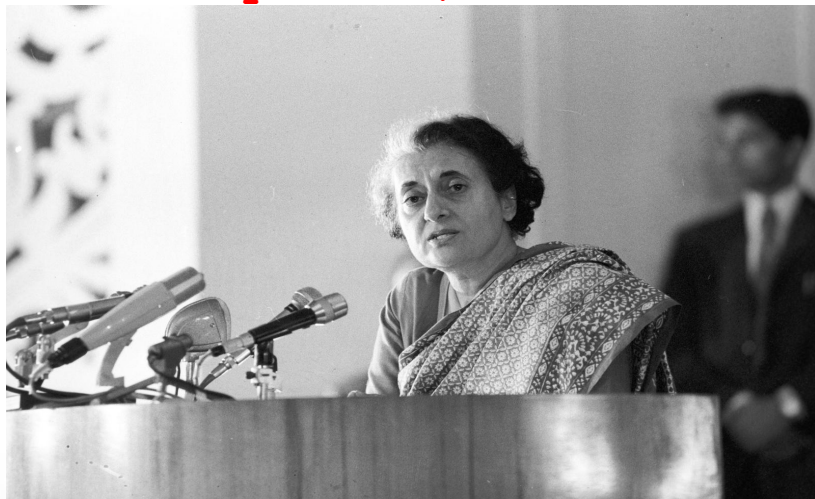
- націоналізація банків і системи загального страхування;
- передача до рук держави експортної та імпорتنної торгівлі;
- організація кооперативної торгівлі товарами широкого вжитку у містах і сільській місцевості;
- обмеження діяльності монополій;
- продовження аграрної реформи;
- зменшення податку на невеликі ділянки землі, земельного максимуму;
- скасування пенсій та привілеїв для князів.

Зовнішня політика

Активізується співробітництво із СРСР, особливо у військовій сфері. У грудні 1971 р. Індія розпочинає чергову війну проти Пакистану і доводить її до успішного кінця. Після цього авторитет Індії на міжнародній арені зростає. Але за умов енергетичної кризи 1973 р. ця війна гальмує здійснення Економічних і соціальних програм. Економічна ситуація в країні погіршується, формується опозиція уряду І. Ганді

- Але паралельно із цим:

- Запровадження надзвичайного стану (1975), заборона страйків;
- Порушення громадянських прав і свобод;
- Примусова стерилізація

Зростання темпів ВВП Індії в 1950-2002 рр.

Роки	У відсотках за рік
1950-1980 рр.	У середньому за період 3,5%
1980-1990 рр.	У середньому за період 5,4%
1990-2002 рр.	У середньому за період 5,9%

На виборах 1977 р. Індіра Ганді програла. В ІНК відбувається розкол. І. Ганді створює власну партію — ІНК(І).

В економіці країни назріває критична ситуація, і в 1980 р. І. Ганді знову стає прем'єр-міністром. Але в цей період активізуються сепаратистські тенденції в країні. 31 жовтня 1984 р. І. Ганді була вбитасикхськими екстремістами.

«Прагнучи створити державу Халістан на території Пенджабу (північно-західної частини Індії), сикхські сепаратисти закликали до розчленування Індії, тероризували населення, вбивали небажаних їм політичних і громадських діячів, провокували зіткнення між різними релігійними громадами.

Основні напрями зовнішньої політики Індії на теперішній час:

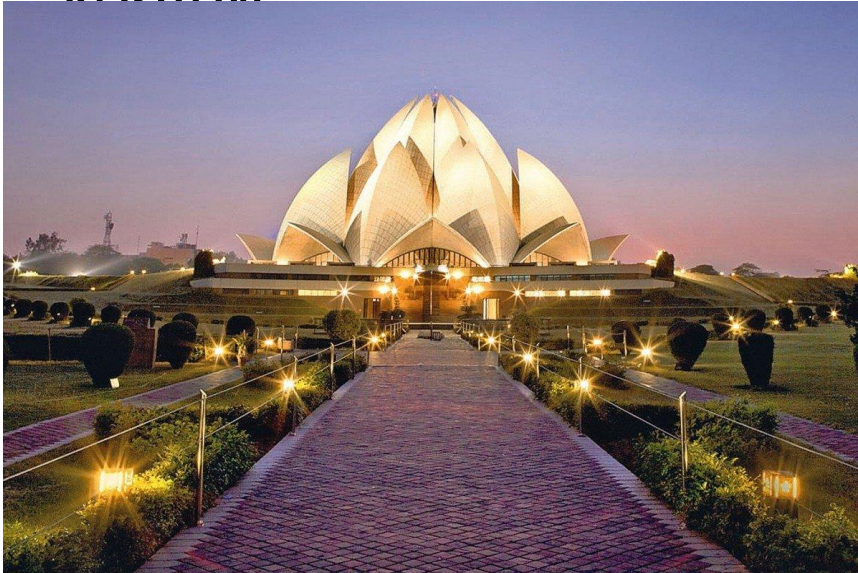
- Вірність Руху неприєднання;
- рівні та взаємовигідні стосунки з США, Росією, Китаєм, Японією, країнами Азіатсько - Тихоокеанського регіону;
- нарощення ядерного потенціалу (1998 – випробування ядерної зброї);
- невирішеність спірних

Індія на сучасному етапі

На сьогодні значна частина населення Індії проживає в злиднях, близько половини населення залишається неписьменною, зберігається високий рівень безробіття. Серед соціально-економічних, національних та релігійних залишається актуальною демографічна проблема. Населення Індії щороку зростає на 14 млн чоловік і сьогодні перевищує 1 млрд чол.

Активною залишається зовнішньополітична діяльність країни

Презентацію підготував
учень 11 класу Мирний
микола

Дякуємо за
увагу!

